

Novice iz Jablaniške doline

TRADICIJA PRAZNOVANJA SV. ANE V JABLANICI

Kljub temu, da vemo o Ani malo, jo kristjani častimo z velikim zaupanjem, saj vemo, da jo je Bog izbral za mater Mariji, ki je bila Jezusova mati. Zgodovina pripoveduje, da sta mož Joahin in žena Ana, ki godujeta 26. julija, živela pravično, nista pa imela otrok, ki sta si jih zelo želela. Zaradi tega sta bila zelo žalostna, saj je bilo Izraelu sramotno za družino, če ni imela otrok. Zato sta oba, predvsem Ana, vztrajno molila in prosila Boga, naj blagoslovi njun zakon z otrokom. V precej zrelih letih se jima je rodila deklica, ki sta jo že pri njenih treh letih izročila v svetišče. Ana je postala simbol materinstva, Joahim očetovstva.

Zakaj prav v **Zg. Jablanici** stoji cerkev sv. Ane, ni znano. Je pa cerkev v Jablanici prav gotovo kraj, kamor so se v preteklosti dekleta in žene zatekale po pomoč za rodnost in srečo v družini.

Danes se o pomenu svetnice med mladino ne govori prav dosti. Žegnanje v Jablanici je poleg Velike noči in Božiča za domačine še vedno največji praznik. Tradicija je, da ob tem prazniku gospodinjne spečejo štrukeljce in z njimi postrežejo gostom, ki pridejo k hiši. Le redki domačini so, ki jim žegnanje ne pomeni kaj dosti. Običaj-

no se teden pred praznikom okoli hiš in kmetij pospravlja, da je na žegnanski dan Jablanica videti čim lepša in prikupna.

Na svoje dolgoletno delovanje so prav gotovo lahko ponosni tudi člani prostovoljnega gasilskega društva Jablanica, ki tradicionalno na žegnansko nedeljo organizirajo vrtno veselico. Tako verniki, ki se pridejo poklonit sv. Ani, ob zaključku obreda posedijo pod šotorom, se družijo s prijatelji in znanci, popijejo kakšen kozarček, se okrepčajo in poveselejo.

Jablaniško žegnanje je eno izmed redkih, ki ohranja tradicijo in se ne spreminja v sodoben tip praznovanja in zabav. Prav nasprotno. V zadnjih letih se obujajo navade, ki so skorajda že tonile v pozabo. Eno izmed njih je tudi **ubrano fantovsko petje sredi vasi**. Ob lepih melodijah se marsikomu rosijo oči. Najbolj spodbudno pa je, da se zbere fantovska družba vseh generacij, ki družno zapojejo tako stare kot novejšje pesmi.

Kako lepo bi bilo, da bi se jih slišalo večkrat v letu. Domačini pogrešajo takšno druženje (ki je nekoč že bilo) tudi ob prazniku sv. Magdalene v Gradišču.

Mojca Hauptman

SRCE SLOVENIJE NA SEJMU AGRA V GORNJI RADGONI

Tako kot v preteklih letih se bo območje Srca Slovenije predstavilo tudi na letošnjem **kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni**. Ponudniki območja bodo na razstavnem prostoru v parku sejmišča prisotni **v soboto, 21. avgusta in nedeljo, 22. avgusta**, in sicer skupaj z Zavodom za gozdove in LAS Mislinjske in Dravske doline.

Območje bo celovito predstavilo svojo turistično ponudbo: kulinariko, dediščino, turistične programe in doživetja, zastopali pa ga bodo raznoliki ponudniki iz območja. Obiskovalci bodo tako lahko spoznali ponudbo gradov v Srcu Slovenije, poizkusili odlična vina in medene izdelke iz območja ter se posladkali z okusnimi domačimi dobrotami. Spoznali bodo kulturno in naravno dediščino in se seznanili s tradicionalnimi prireditvami na območju. Predstavljena bo tudi ponudba ekoloških kmetij in mreža lokalne samooskrbe v Srcu Slovenije. Program bo s svojim nastopom popestril priznani umetnik Lado Jakša.

AGRA bo celovito predstavila hrano ter vse, kar potrebujemo za njeno pridelavo in predelavo, zato je letošnji slogan sejma »Naravnost na mizo!«. Predstavitel območja Srca Slovenije bo potekala v okviru Lokalne akcijske skupine Srca Slovenije, njena rdeča nit pa bo **»Kupujte, kuhajte in se prehranjujte lokalno, sezonsko, domače in tradicionalno«**. Predstavitel bo izvedena v okviru projekta Utrip Srca Slovenije, delno financiran iz sredstev EU, ki ga izvaja Center za razvoj Litija.

Doživite utrip Srca Slovenije v Gornji Radgoni tudi vi in nas obiščite na razstavnem prostoru v parku sejmišča (N1) v soboto, 21. avgusta 2010!

Ana Savšek, Center za razvoj Litija

POT PO OBRONKIH JABLANIŠKE DOLINE – FORMALNA UREDITEV STATUSA SPREHAJALNE POTI

Tradicionalni pohod po obronkih Jablaniške doline že vsi poznate, saj se ga vsako leto udeleži veliko pohodnikov iz okoliških krajev. Društvo LAZ je organizator pohoda in s pomočjo krajanov poskrbi za ponudbo ob poti ter zaključkom v Gradišču. Letos je potekal že sedmič zapored. Čeprav je bilo vreme muhasto se je pohoda udeležilo okoli 800 pohodnikov. Ker vemo, da za pohodniki ostanejo tudi kakšne odvržene smeti, teden dni za pohodom organiziramo tako imenovan Pohod na pohodu, ki se ga udeležijo domačini z namenom počistiti smeti ter se na koncu poveseleli na pikniku. Pot poteka večinoma po utrjeni trasi (asfaltnih in gozdnih poteh, ki

so označene v javno dobro korist) ter nekaj po zasebnih zemljiščih. Letos smo se v društvu odločili, da pot izrišemo na zemljevid ter pridobimo tudi **soglasja lastnikov zasebnih zemljišč** po katerih poteka pot. V ta namen vas bo v mesecu avgustu obiskal član društva LAZ in vam predstavil pomen pridobitve soglasja. Podpis soglasja predstavlja le formalno ureditev pohodne poti in ne predstavlja nobene obveze, le dovoljenje za prehod preko parcele ter označitev na križpotjih z markacijami in usmerjevanimi tablicami. Vsem, ki ste soglasje že podpisali, se lepo zahvaljujemo za podporo Društvu LAZ.

Sandi Femc, Društvo LAZ

SIIIIIIR, PAZI FOTOGRAFIRAM!

V mesecu juniju so imela dekleta: Mateja Zaman, Špela Zaman, Tina Logar, Barbara Dernovšek, Urša Medved, Maja Poglajen, Laura Vozel in Anja Hauptman, ki sodelujejo v projektu Jablaniška pripoved, možnost, da se na **fotografski delavnici** spoznajo z osnovami in zakonitostmi fotografiranja. Klara Kržišnik jih je med drugim tudi seznanila, kako se pravilno rokuje s profesionalnim fotoaparatom in kako določene nastavitve časa in zaslonke vplivajo na končno fotografijo. Fotografije, ki se bodo nanašale na lepote in posebnosti Jablaniške doline, nastajajo ravno sedaj v poletnih mesecih in bodo vključene v knjižico o Jablaniški dolini. Njihove izdelke si boste lahko ogledali ob predstavitvi knjižice, ki jo bo spremljala fotografska razstava. Projekt Jablaniška pripoved je financiran s strani Evropske komisije v okviru programa Mladi v akciji. Več: www.srce-me-povezuje.si/drustvolaz.

Doris Ravšl, Društvo LAZ

VABILO NA STROKOVNO EKSKURZIJO DRUŠTVA LAZ: S SPLAVOM PO KRKI

Skrivnostni gradovi, lena reka, zidanice, klopotci v vinogradih, ... pričajo o nadvse zanimivem, a drugačnem načinu življenja. Njihovi lastniki so bili plemiči, ali pa le pridni vinogradniki, ki so pisali zgodovino katero danes kujemo v zvezde.

Letos se bomo člani in simpatizerji društva LAZ odpravili na **strokovno ekskurzijo v samo nedrje Dolenjske**, v Novo mesto kjer se bomo s splavom zapeljali po reki Krki. Bogata animacija in zabava na splavu, cviček, spominček, glasba, splavarski krst, je program, ki nam bo popestril naše druženje. Z dolenskimi splavarji se bomo družili cca 2 uri. Še prej pa se bomo sprehodili po starem mestnem jedru tega živahnega kulturnega mesteca.

Z vožnjo bomo nadaljevali kar z »busom« ter se povzpeli proti vinski gorici Gričevje (500 mnnv) od koder je prečudovit razgled na vse strani neba. Ogledali si bomo cerkvico sv. Jurija. V vinogradu nas bo sprejel gospodar, ki nam bo poleg vinske kapljice predstavil dejavnost Zidanški turizem. Spotoma se bomo ustavili v vasi Paha. Zakaj? Obiskali bomo 150 let staro domačijo. V 200 let starem lesenem podu si bomo ogledali multimedijško prezentacijo – zgodbo o cvičku. Združili bomo prijetno s koristnim. Ob degustaciji sestavin cvička ter suhomesnatih dobrot bo prav gotovo zazvenela tudi kakšna napitnica. To pa še ni vse. V Šmarjeti si bomo ogledali kmetijo, ki se ukvarja z govedorejo in predelavo mesa. Na njihovi turistični kmetiji, katere lokacija je na bližnjem griču pa se bomo za zaključek potepanja po Dolenjski okrepčali s poznim kosilom.

CENA: za člane Društva LAZ 20 EUR po osebi, za nečlane pa 25 EUR, izračunana na min. št. oseb 40.

Paket vključuje: celodnevni program, kosilo, splavarjenje s programom po reki Krki, zgodbo o cvičku na Matjaževi domačiji, degustacijo cvička in malico, sprejem v zidnici s pokušino vina, prevoz, organizacijo, vodenje in zavarovanje odgovornosti.

Prijave: do 31. avgusta 2010 na telefon 01 8972 104, GSM: 051 312 739 ali e-pošta: mojca@jarina.si

V SPOMIN NA VOVKOVEGA ATA

Alojzij Lambergar je vse svoje življenje preživel na kmetiji, ni travnika tod okoli, ki ga ne bi pokosil s koso ali njive, ki je ni oral z voli. Sodeloval je pri napredku in razvoju kraja, vse svoje moči pa je usmeril v ohranjanje kmetije in razvoj podeželja. Pridobljene izkušnje in znanje je nesebično prenašal na mlajše rodove. Zapustil je kmetijo na trdnih temeljih, njegovo življenjsko pot sta vnukinji Klara in Laura zapisali v knjižici Društva za razvoj podeželja LAZ, Življenje v Jablaniški dolini skozi čas. Nedavno pa je sodeloval tudi pri pogovorni oddaji na RTV Slovenija o prelepah obronkih Jablaniške doline in vasi Gradišče.

POLETNI OTROŠKI TABOR NA EKO DOMAČIJI VOVK

Tudi to poletje na **ekološki domačiji Vovk v Gradišču** poteka poletni tabor za otroke. Med počitnicami otroci preživijo en teden v naravi, spoznajo delo na kmetiji, na travniku in se spoprijateljijo z domačimi živalmi.

Organizatorji ter animatorke se po svojih najboljših močeh trudimo, da vsako leto ponudimo nekaj novega, nekaj več. Skupaj raziskujemo okolico Gradišča, sami izdelujemo loke, naučimo se pripraviti in zakuriti taborni ogenj, na katerem si spečemo kruh in hrenovke. Znamo si nabrati zelišča za okusen in osvežilen čaj, spoznamo gozd in gozdne plodove. Sami si postavimo šotore, skrbimo za red v njih, ponoči pa zaspimo zaviti v tople spalne vreče. Ne ustrašimo se niti dežja, ker se le tako lahko usedemo skupaj, se bolje spoznamo, se igramo družabne igre in prepevamo ob zvoku kitare. Takrat lahko spimo na seniku, uspava pa nas vonj suhega sena.

Agata Lambergar, Domačija Vovk

10. KMEČKI DAN DRUŠTVA PODEŽELSKIH ŽENA IN DEKLET POLŠNIK

V soboto, 24. julija 2010, je DPŽD Polšnik priredilo 10. kmečki dan, tokrat pri Kosovih, po domače na Lahovčevi kmetiji v Tepah.

Pod veliki šotor, ki so ga postavili polšniški gasilci v **Lahovčevi Loki**, je kljub deževnemu vremenu prišlo veliko obiskovalcev. Kmečki dan smo pričeli s kratkim kulturnim programom, v katerem so sodelovale tudi Ljudske pevke s Polšnika, Aljaž Kos in Vida Sladič s harmoniko. Kmečki dan vsako leto organiziramo v drugem kraju KS Polšnik in vsako leto prikazemo kak star običaj ali pa staro kmečko opravilo. Pri tem nam z nasveti in delom pomagajo starejše članice društva, za kar smo jim vedno zelo hvaležne. Letos so si tako obiskovalci ogledali pranje perila s perivnikom. To »žehto« na star način so prikazale članice Mimi Kotar, Malči Razpotnik in Dani Juvan. Osrednja tema 10. kmečkega dneva pa so bile kmečke igre, v katerih so svoje spretnosti pokazale naslednje ekipe: DPŽD Polšnik in Dole, Društvo podeželskih žena Gabrovka, Društvo žena in deklet Vače, Društvo kmečkih žena in deklet Podkum in Društvo kmetič, žena in deklet na podeželju Izlake-Mlinše-Kolovrat. Vse ekipe so se pri igrah zelo izkazale, prvo mesto pa je osvojila ekipa z Vač. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi razstavo domačih dobrot: kruha, peciva, piškotov, potic, domačih salam, vložene sadja in zelenjave... Za prijetno razpoloženje pa je poskrbel ansambel Zimzelen.

10 let je lahko dolga doba ali pa kratka, kakor se vzame. V teh desetih letih smo se veliko novega naučile, spoznale veliko naprednih kmetij in lepih krajev širom Slovenije in tudi izven nje. Ob našem jubileju smo oblikovale in izdale tudi zgibanko, ki prikazuje naše desetletno delo. In da se vse stvari dogajajo in razvijajo in nadgrajujejo, pa je prav gotovo najbolj zaslužna **Marinka Bevc**, ki že od vsega začetka uspešno vodi DPŽD Polšnik, za kar se ji 60 članic društva lepo zahvaljuje. Mogoče se nam pridruži še kakšna nova članica, vsaka je dobrodošla. Na svoje delo smo članice DPŽD Polšnik zelo ponosne in naše vodilo je: »Kjer je volja, je tudi pot!«.

Amalija Kadunc, DPŽD Polšnik